

ליל שבת קודש פרשת כי תצא ה'תשס"ד

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' כ"ה המדבר מעבודות פנימיות ועבודות חיצוניות, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על נקודה אחת שבתורה זו של רביז"ל), פנימיות וחיצוניות, הם שני מיני עבודות, עבודה של תורה ותפלה ומצוות, הם פנימיות, ועבודת אכילה ושתייה ושאר צרכי הגוף, הם חיצוניות, ועבודת חיצוניות, היינו אכילה ושתייה, של האדם העומד במדרגה העליונה, היא מאידך ומשובחת יותר, מעבודות פנימיות, היינו תורה ותפלה, של האדם העומד במדרגה התחתונה, ובשביל זה פנימיות התחתון נעשה לבוש לחיצוניות העליון, עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה זה ברור, שכל מה שאדם עושה בזה העולם, התכלית הוא רק לעבוד בה את הקדוש ברוך הוא, וכמו שכתוב (ישעיה מ"ג) כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו, רק שיש שני מיני עבודות, עבודות פנימיות ועבודות חיצוניות, עבודות פנימיות הם עבודות של תורה ותפילה מצוות ומעשים טובים, שהם עבודות רוחניים, שבקל יכולים להבין העבודה שיש בהם, כי הם נעשים על ידי פנימיות הנפש, במחשבה דיבור ומעשה, והם מדבקים את האדם בו יתברך בדביקות אמיתי, לא כן עבודות חיצוניות, שהם אכילה ושתייה ושינה ושאר עסקי עולם הזה, שאף על פי שגם עמהם צריכין לעבוד את הקדוש ברוך הוא, וכל מעשיו יהיו לשם שמים (שולחן ערוך אורח חיים סי' רל"א), אף על פי כן אין העבודה שבהם ניכרת כל כך מבחוץ, כי הם נעשים על ידי חיצוניות ופעולות הגוף, ושם יש מלחמה גדולה להתגבר על תאוות גופו, ולכוון בכל עסקיו לשם שמים, כגון באכילה ושתייה ושינה, שיכוון שיהיה לו גוף בריא וחזק לעבודת השם יתברך, וכן במשאו ומתנו עם הבריות יכוון להרוויח כסף לקנות מצוות, וליתן צדקה, ולפרנס אשתו ובניו, והנה בוודאי למי שבא בסוד ה', גם בעבודות חיצוניות יש לו עבודות שלימות וכוונות עמוקות, עד שהחיצוניות שלו מאיר יותר מן הפנימיות של איש אחר, כי באכילתו ושתייתו הוא מכוון כוונות וייחודים קדושים על כל לעיסה ולעיסה, מה שאחרים אינם זוכין לכוון גם בעת עסקם בתורה ובתפילה, וכן שינתו הוא כולו דביקות, והוא נופל בשינה מתוך ייחודים קדושים

ודיבורי תפלה והתבודדות להשם יתברך, וכן עסקו עם הבריות הוא מלא דביקות להשם יתברך, ובעת דברו עם בני אדם הוא מדבר אז אל השם יתברך, נמצא שהחיצוניות שלו מאיר יותר מן הפנימיות של איש אחר, ויש להקדוש ברוך הוא תענוג גדול מן העבודות שלו.

והנה עיקר עבודת האדם להעלות עצמו תמיד מדרגא לדרגא, ולעשות מחיצוניות פנימיות, ומפנימיות יותר פנימיות, היינו שבעסקו בעבודות חיצוניות, יקדש ויטהר עצמו יותר ויותר בכל פעם, עד שיכניס בהם פנימיות יותר גבוהה, כי בתחילה בוודאי התחיל עם עבודות פשוטות, לאכול ולשתות לשם שמים לחזק גופו לעבודת השם יתברך, וכן לדקדק בתכלית הזהירות על כשרות מאכליו, וכן ליהרר מאד בכל עסקיו לא להטעות או לגנוב את הבריות, שזהו עבודות פשוטות שבהם, אבל לאט לאט כל מה שזוכה ללמוד ולהבין פנימיות התורה, אזי מתחיל עבודות חיצוניות שלו להאיר באור גדול מאד, כי אכילתו ושתייתו ושינתו נעשים מלאים פנימיות עם דביקות השם יתברך, ובשר גופו עולה ומתקדש בכל פעם יותר ויותר, בבחינת (איוב י"ט) ומבשרי אחזה אלוה (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' כ"ב), ואז גם עבודות פנימיות שלו עולים בכל פעם יותר ויותר, כי הדביקות שלו מתוך תורתו ותפילתו גם עולה ומתגדל, ובונה בכל פעם בנינים נפלאים חדשים ברוחניות אלקותו יתברך, עד שזוכה להכלל בו יתברך לגמרי.

והנה מבואר מתוך דברי רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' נ"ד וסי' ר"פ), שמחמת שעבודות חיצוניות נעשים בגשמיות עולם הזה, ששם הוא מקום הקליפות ושליטת החיצונים, לכן הוא נמצא במקום סכנה, כי הוא מלחמה גדולה למצוא הקדושה שם, ולהכניס בהם פנימיות, ואם לא יהיה נזהר בהם כראוי, יכול לגרום התגברות הדמים רעים חס ושלום, שיעלו ויתיוזו להמוח, ומזה בא חולי נופל רחמנא ליצלן, כי על ידי לחיצת המוחין רועשין האברים (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' כ"ט), ולכן צריכין מדת ההסתפקות והצמצום בשעה שעוסק בעבודת חיצוניות, שלא יעסוק בהם יותר מדי אלא כדי קיום גופו ההכרחיות, שלא להכניס עצמו בסכנה יותר מדי, ואז יהיה בטוח שמן השמים ישמרו אותו מכל רע, ויזכה למצוא את האלקות שיש בכל מקום, ויעבוד את השם יתברך בכל דבר ממש, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה מצינו בפרשת השבוע את מצות עשיית מעקה, וכמו שכתוב (דברים כ"ב) כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך ולא תשים דמים בביתך כי יפול הנופל ממנו, ויש

לומר שמרומז בפסוק זו כל סוד דברי רביז"ל הנ"ל, כי תבנה בית חדש, היינו כשתבנה בית חדש בהשגות אלקותו יתברך, ותעשה מחיצוניות פנימיות, שזהו ענין בנין הבית, שעושה מחיצוניות פנימיות, שלוקח מקום חיצוני של רשות הרבים, ועושה אותה מקום פנימי של רשות היחיד, שזהו גם כן סוד הסוכה, שלוקח מקום חיצוני ובונה שם הסוכה הקדוש, ועושה שם כל עבודותיו החיצוניות, אכילה ושתיה ושינה, במצות הבורא יתברך שמו, ולכן כשתכנס לעבודת השם יתברך ותבנה בית חדש, ותכניס בעבודתך החיצוניות עבודות פנימיות, אזי ועשית מעקה לגגך, שתעשה גדר וצמצום למוחך, ויהיה לך מדת ההסתפקות, כי מחמת שהוא מקום סכנה אי אפשר לעסוק בה יותר מדי כנ"ל, ולא תשים דמים בביתך, היינו שלא תגרום לחיצת הדמים בביתך ובמוחך חס ושלום, כי יפול הנופל ממנו, כי יגרום חולי נופל רחמנא ליצלן, וישאר ריק בלי כלום חס ושלום, אלא יהיה לך מדת ההסתפקות בעבודת החיצוניות כראוי, ותרבה מאד בעבודות פנימיות של תורה ותפילה תמיד, ואז תזכה לבנות בית יפה ומפואר ברוחניות אלקותו יתברך, שיהיה לה קיום לעד ולנצח נצחים, והשם יתברך יזכינו לעסוק בעבודתו באמת ובתמים כל ימינו, ונזכה לעלות ולהתדבק בו יתברך בדביקות אמיתי ונצחי, ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת שופטים ה'תשס"ד

בשבת קודש בבוקר, היתה שמחת בר מצה לאחד מאנ"ש בבית מדרש של מוהרא"ש נ"י ולא איסתייע מילתא לדרוש אז ברבים.

סעודה שלישית פרשת כי תצא ה'תשס"ד

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעוויין, היתה סעודת שבע ברכות לאחד מאנ"ש בבית מדרשו של מוהרא"ש נ"י, ודיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי שיחת רביז"ל (חיי מוהר"ן סי' תקפ"ו) על מה שאמרו חכמינו הקדושים (כתובות ט"ו): כיצד מרקדין לפני הכלה, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל פעם אמר לחתן אחד סמוך לחתונתו, כיצד מרקדין "לפני" הכלה, כיצד מרקדין ומדלגין על מה שהיה לפני הכלה, היינו לפני החתונה, עד כאן שיחת רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, שרביז"ל מלמד אותנו בשיחה זאת לימוד עצום על כל החיים, איך האדם יכול להצליח בכל עניניו ברוחניות ובגשמיות, ובפרט חתן היוצא מחופתו, והוא על ידי הקפיצה והדליגה על כל מה שהיה מקודם, שהוא ענין ההתחדשות בעבודת ה' יתברך, לשכוח כל העבר ולעשות התחלה חדשה בחיים, וכמו שאמר רביז"ל (שיחות הר"ן סי' כ"ו) אצל העולם השכחה היא חסרון גדול בעיניהם, אבל בעיני יש בהשכחה מעלה גדולה, כי אם לא היתה שכחה, לא היה אפשר לעשות שום דבר בעבודת ה', כי אם היה זוכר כל מה שעבר לא היה אפשר לו להרים את עצמו לעבודתו יתברך בשום אופן, גם היו מבלבלים את האדם מאד כל הדברים שעוברים עליו, אבל עכשיו על ידי השכחה נשכח מה שעבר, עיין שם, כי כן דרך הבעל דבר לבלבל את האדם מאד עם העבר שלו, ולהזכיר אותו כל עונותיו ופגמיו בשעה שרוצה ליכנס בעבודת ה' ללמוד ולהתפלל, ובוהו הוא טומן רשת לרגלו, להחליש את דעתו ולמנוע אותו מעבודתו, כי האדם חושב בדעתו "הרי לא למדתי עד עכשיו, ולא התפללתי עד עכשיו, אם כן מן הסתם לא אצליח להבא ולמה לי להתחיל", וזהו עצת היצר הרע למנוע את האדם מלעבוד את השם יתברך, אבל כשאדם יודע סוד הנ"ל, לשכוח את כל העבר שלו, ולדלוג ולקפוץ על הכל, על ידי זה עושה התחלה חדשה לגמרי, ואינו משים לפני עיניו כי אם אותו היום שהוא עומד בו לבד, ואז מצליח מאד בכל ענין ברוחניות ובגשמיות, וכמו שפירש רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ער"ב) את הפסוק (תהלים צ"ה) היום אם בקולו תשמעו, שלא ישים אדם לנגד עיניו כי אם אותו היום, הן בעסק פרנסה והצטרפותו, והן בעבודתו יתברך, לא ישים לנגד עיניו כי אם אותו היום ואותו השעה, כי כשרוצין ליכנס בעבודת ה', נדמה להאדם כאלו הוא משא כבד, ואי

אפשר לו לישא משא כבד כזו, אבל כשיחשוב שאין לו רק אותו היום, לא יהיה לו משא כלל, עיין שם, וזהו כלל גדול בחיים ובלעדה אי אפשר לעבור את החיים בשלום, כי תמיד יבלבל אותו מחשבות של העבר ושל העתיד, ועל ידי זה לא יעשה כלום, אבל כשוכח את הכל, וקופץ ודולג על העבר שלו, וכן אינו חושב מהעתיד, רק מאותו היום בלבד, על ידי זה ימלא כל יום עם הרבה טוב אמיתי ונצחי, ויהיה לו לקרן נפלא לעולם הבא ולנצח נצחים.

וזה גם עיקר אריכות ימים של אדם, כשזוכה למלאות כל יום ויום עם תוספת אור וקדושה מחדש, וכמו שפירש רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' פ"ד) מה ששאלו תלמידיו של רבי נחוניה בן הקנה את רבם, במה הארכת ימים? ואמר להם, וותרן הייתי בממוני, ומפרש רביז"ל, ששאלו אותו במה זכית ליכנס אל תוך אור הגנוז שיש בכל יום ויום, ולהאריך ימך בתוספת קדושה וטהרה בכל עת? ואמר להם, וותרן הייתי בממוני, שהיה לי מדתו של אברהם אבינו שהוא מדת האהבה והחסד, ולוותר לכל אחד שעשה רע כנגדי, כי במדת החסד והוותרנות מזדכך מוח האדם, ויכול לחשוב היטיב מן היום שעומד בו, ולחפש ולמצוא את אור הגנוז המאיר בו, ואינו מתפעל מן הנחשים והעקרבים הרוצים לבלבל את מוחו עם העבר והעתיד שלו, שזהו מדת ההתחדשות בכל עת, בבחינת מה שנאמר אצל אברהם אבינו (ע"י רש"י בראשית כ"ה פסוק ז') בן ק' כבן ע', ובן ע' כבן ה', היינו ההתחדשות לעת זקנותו בדיוק כמו עת נערותו, ולכן נאמר אצל אברהם אבינו, (בראשית כ"ד) ואברהם זקן בו בימים, ומובא בזוהר הקדוש (חיי שרה קכ"ט.) שבא לעולם העליון עם כל הימים שלו שלימים וארוכים, כי על ידי מדת האהבה והחסד, זכה למלאות כל ימיו עם טוב אמיתי ונצחי, והיה לו אריכות ימים ושנים באמת.

וזהו מה שאמרו חכמינו הקדושים (בבא קמא צ"ז:) מטבע של אברהם אבינו, זקן וזקינה מצד אחד, ובחור ובתולה מצד אחד, היינו ענין ההתחדשות הנ"ל, בן ק' כבן ע' ובן ע' כבן ה', וכן אצל שרה נאמר (ע"י רש"י ריש פרשת חיי שרה) בת ק' כבת כ', ובת כ' כבת ז', שגם לעת זקנותם היו כמו בעת בחרותם, בהתחדשות חדש בכל עת, ועל זה זכו לאריכות ימים ושנים, וזהו לימוד עצום לכל אדם בכל עת, וכיותר לחתן היוצא מחופתו, שיעשה התחלה חדשה לגמרי, וישכח כל העבר שלו, בבחינת כיצד מרקדין "לפני" הכלה, שצריך לקפוץ ולדלג על כל מה שהיה מקודם, ולהתחיל מחדש, וכן בכל יום, ואז יצליח מאד בחיים, ויזכה לכל טוב אמיתי בזה ובבא לנצח, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה מצינו בפרשת השבוע את מצות שילוח הקן, וכמו שכתוב (דברים כ"ב) שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך למען ייטב לך והארכת ימים, ואחר כך כתיב כי תבנה בית חדש וגו', ויש להבין למה דייקא במצוה זו מוזכר "למען ייטב לך" יותר משאר כל המצוות? וכן למה ענין של אריכות ימים מוזכר ביותר במצוה זו מה שלא מצינו במצות אחרות? וכן מהו הסמיכות לפסוק שלאחריו, כי תבנה בית חדש וגו', שדייקא מחמת שילוח הקן תזכה לבית חדש (כמו שפירש"י), ומהו הקשר ביניהם? והנה על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי הנה מבואר בדברי מוהרנ"ת ז"ל (ליקוטי הלכות ביצים הלכה ג' סעיף ג') שענין של שלח תשלח האם וגו' הוא ענין של שילוח והרחקת המוחין, הנקראים אם, וכמו שכתוב (משלי ב') כי אם לבינה תקרא, שלפעמים צריכין לשלוח את המוחין ולהרחיקם מעליו שלא יכנס בחכמות וחקירות הרחוקים משכלו, עיין שם בדבריו, והנה זהו גם סוד מדת ההתחדשות הנ"ל, שבשעה שאדם רוצה ליכנס בעבודת ה', אז המצוה לשלח מעליו כל המוחין המזכירים אותו מן העבר, או המבלבלים אותו עם העתיד, ולשכוח את הכל, שזהו שלח תשלח את האם, הן העבר והן העתיד, ואז ואת הבנים תקח לך, היינו שתוכל ליקח לעצמך המצוות ומעשים טובים שהם הבנים שלך, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (תנחומא פרשת נח) עיקר תולדותיהם של צדיקים מצוות ומעשים טובים שלהם, כי על ידי שתשכח את כל העבר, וכן לא תתבלבל עם העתיד, על ידי זה תוכל ליקח ולרכוש לעצמך הרבה מצוות ומעשים טובים, וזהו למען ייטב לך, היינו שתזכה למצוא את האור הגנוז הנקרא טוב, שיש בכל יום, וכמו שכתוב (בראשית א') וירא אלהים את האור כי טוב, וכן תזכה ללמוד הרבה תורה הנקרא טוב, וכמו שכתוב (משלי ד') כי לקח טוב נתתי לכם תורתיו אל תעזובו, והארכת ימים, שיהיה לך אריכות ימים ושנים טובים, בבחינת ואברהם זקן בא בימים הנ"ל, כי על ידי ששולח מעל עצמו את המוחין בכל עת, ועושה תמיד התחלה חדשה לגמרי, על ידי זה זוכה להאריך ימיו ושנותיו בטוב ובנעימים, ומאיר לו אור הגנוז שבכל יום ויום.

וזהו הסמיכות והקשר לפרשה שלאחריו, כי תבנה בית חדש וגו', שהוא ענין של נישואין ובנין בית חדש בישראל, שדייקא על ידי שבקי מאד בענין שילוח הקן הנ"ל, לשלוח מעל עצמו המוחין הישנים ולשכוח כל העבר שלו, בבחינת כיצד מרקדין לפני הכלה הנ"ל, על ידי זה יזכה לבנות בית חדש בקדושה ובטהרה, ויצליח מאד בכל החיים, כי ימשיך בדרך זה כל ימי חייו, לשכוח תמיד את העבר, ולעשות התחלה חדשה בכל עת, שזהו גם הסוד של שלום בית, שלא להזכיר זה לזה מה

שהיה מקודם, איזה ריב ומחלוקת, רק תמיד להתחיל מחדש בשלום ובאהבה, בבחינת מטבע של אברהם אבינו, זקן וזקינה מצד אחד ובחור ובתולה מצד אחד, שגם לעת זקנותם היו כימי בחרותם, בשלום ובאהבה, ובהתחדשות חדש בכל עת, ולכן דייקא אחר שילוח הקן כתיב כי תבנה בית חדש וגו', כי על ידי זה זוכין לזה, והבן.

והנה על פי כל זה מובן מאד דברי המדרש כאן (דברים רבה פרשה ו' ס' ג') על הפסוק כי יקרא קן צפור לפניך וגו', זה שאמר הכתוב (משלי א') כי לית חן הם לראשך, נעשה דברי תורה חן לרשיותך (פי' לזקנותך), כיצד אדם בן תורה בשעה שהוא מזקין הכל באין ומסבבין אותו ושואלין אותו דברי תורה, עיין שם, ולכאורה יפלא מה הקשר בין זה למצות שילוח הקן? אבל על פי הנ"ל מובן מאד, כי דייקא על ידי מצות שילוח הקן, שתמיד ישלח המוחין מעליו לשכוח כל העבר שלו, ויעשה התחלה חדשה בכל ענין ובפרט בלימוד התורה, וכמו שהזכיר רביז"ל בשיחה הנ"ל (ס' כ"ו) שהשכחה מועיל ביותר לדברי תורה, שעל ידי שכחה לומד תמיד עם חשק חדש, עיין שם, על ידי זה יזכה להאריך ימיו מאד בלימוד התורה, ואז גם לעת זקנותו כולם יסובבו אותו לשאול ממנו דברי תורה, והבן.

וזהו המשך דברי המדרש (שם ס' ה') שלח תשלח, אמר רבי ברכיה, יש מזיק שקושט כחץ וטם כעוף וכו' אמר הקדוש ברוך הוא, אם קיימת מצות שילוח הקן אני מצילך מאותן, עיין שם, ומהו הקשר ביניהם? אבל זה גם כנ"ל, כי מתי שולטים באדם הקליפות והמזיקים הנבראים מעוונותיו? כשחושב מן העבר שלו ודואג על העתיד, אבל כששולח מעל עצמו כל המחשבות והמוחין האלו, אזי אינם יכולים לשלוט בו כלל.

וזהו גם (שם במדרש), אם קיימת המצוה הזאת, אתה ממהר את אליהו הנביא זכור לטוב שיבוא וכו', עיין שם, ולכאורה איך זה קשור לביאת אליהו? אבל חכמינו הקדושים אומרים (עדיות ה') אין אליהו בא לא לרחק ולא לקרב אלא לעשות שלום בעולם, ומדת השלום תלוי גם בדבר זה, לשכוח את כל העבר ולמחול אחד לחבירו על מה שפגם כנגדו, ולכן דייקא אליהו אמר לרבי יהושע בן לוי (פנהרין צ"ח), היום אני בא, היום - אם בקולו תשמעו, היינו אם האדם זוכה לחיות רק עם היום הזה, ואינו חושב מיום האתמול או מיום המחרת, אזי הוא זוכה לעשות שלום בעולם ולמהר ביאת אליהו, כי עיקר מדת השלום תלוי בזה שישכח את כל העבר ויעשה התחלה חדשה בכל עת.

וזה שממשיך המדרש (שם), אם קיימת מצוה זו אתה ממחר לבוא מלך המשיח וכו' עיין שם, כי בזה תלוי גאולה הכללית של נשמות ישראל, וכן גאולה הפרטית של כל אחד ואחד, בבחינת (תהלים ס"ט) קרבה אל נפשי גאלה, היינו על ידי שישלח כל בלבוני המוחין מעליו, ולא יהיה לפני עיניו רק היום הזה, ללמוד תורה, ולדבק עצמו בו יתברך, על ידי זה יגאל נפשו מעומק גלותה ויזכה לראות אור השם יתברך שהוא אור הגאולה המאיר בכל הארץ, ויזכה לחיים טובים ונצחיים באמת.

וחזר וקושר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לתחילת הפרשה בקשר עליון וחזק מאד, כי הנה כתיב בתחילת הפרשה (דברים כ"א) כי תצא למלחמה על אויביך ונתנו ה' אלהיך בידך ושבת שביו, ויש לומר שבפסוק זה מרומז התחזקות עצום לכל אדם בג' עיקרי זמני החיים שלו, שהם יום הוולדו יום חתונתו ויום פטירתו, שבכל אלו הג' זמנים מעטפים את האדם בבגדי לבן, ובכל אחד מהם הוא יוצא למלחמה חדשה, וצריך התחזקות עצום איך לערוך מלחמתו, הראשון הוא ביום הוולדו שיוצא מבטן אמו אל מלחמת היצר, וכמו שכתוב (בראשית ד') לפתח חטאת רובץ, ואמר רבי (סנהדרין צ"א:), דבר זה למדני אנטונינוס, יצר הרע שולט באדם משעת יציאה לעולם, וכן אמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות פרק ג' הלכה ה') על הפסוק (בראשית ח') כי יצר לב האדם רע מנעוריו, משעה שהוא ננער ויוצא לעולם, כי אז בימי צעירותו ובחורותו, צריך התחזקות עצום לא ליפול ביד היצר הרע, והעיקר על ידי שירבה לעשות בידיו מצוות מעשיות הרבה, וכן יקנה לעצמו דברי תורה, שזהו כי תצא למלחמה על אויביך, שתיכף ומיד כי תצא לאוויר העולם, אתה מוכן למלחמה על אויביך שהוא היצר הרע וחיילותיו הטמאים, ונתנו הוי"ה אלהיך בידך, שהשם יתברך ימסור שונאיך בידך, על ידי המצוות מעשיות שתקיים בידך, וגם ושבת שביו, היינו שתזכה לקנות לעצמך דברי תורה, הנקראת שביו, וכמו שכתוב (תהלים ס"ח) עלית למרום שבת שביו, שהוא התורה שהיתה בשבי אצל המלאכים, ועלה משה רבינו למרום והוריד אותה אלינו, כי על ידי שיהיה אדם חזק בימי צעירותו ובחורותו בקיום מצוות מעשיות ובלימוד התורה, על ידי זה יזכה לנצח המלחמה הקשה שיש לו בימים אלו עד שזוכה להתחתן.

ואחר כך המלחמה השנית הוא כשזוכה למצוא בת זוגו ולהתחתן עמה, שהרי יוצא מחופתו לקראת מלחמה חדשה, שהוא מלחמת היצר בעסקי עולם הזה, הן במשא ומתן והן בהשגת פרנסתו שכל זה נקראת עת מלחמה (עי' ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ר"פ), כי צריך להתגבר בכח גדול לא להטעות את הבריות, ושיהיה משאו ומתנו באמונה, וגם בביתו עם אשתו יש לו מלחמה גדולה עם יצרו להיות וותרן כנגדה ולשמור על

שלום ביתו, בבחינת מה שאמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה נ"ד סי' א') ברצות הוי"ה דרכי איש גם אויביו ישלים אתו (משלי ט"ז), אויביו זו אשתו, כי העיקר לשמור שיהיה שלום בביתו, ולא לריב ולהתקוטט עמה, שזהו כי תצא למלחמה על אויבך, כי תצא מן החופה, אז אתה כבר למלחמה על אויבך, הן בעסקי עולם הזה עם הבריות, והן בביתו, וגם אז עיקר השמירה הוא על ידי ונתנו הוי"ה אלהיך בידך, על ידי המצוות מעשיות שתרכוש בידך, ועל ידי שיהיה לך אמונה הנקראת ידים, וכמו שכתוב (שמות י"ז) ויהי ידיו אמונה (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ר"ב), ואז ושבת שבינו, שתזכה להעלות כל הניצוצי קדושה השבויים בין הקליפות (שם), וגם תזכה לאור התורה, שהוא בחינת שבי כנ"ל, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (יומא ע"ב:), לומד תורה בטהרה, נושא אשה ואחר כך לומד תורה, נמצא על ידי שמתחתן ונוהר בשלום ביתו זוכה ללמוד תורה בטהרה, ופודה את התורה מן השבי שלה.

והזמן למלחמה השלישי הוא ביום פטירתו, שאז צריך התחזקות עצום נגד המלחמה החזקה שרוצים הקליפות לערוך נגדו, כי כשחוטא בחיים חיותו ובפרט בפגם הברית רחמנא ליצלן, אזי הקליפות שברא בעוונותיו מקוננין אחריו והולכין אחר מטתו, והוא לו לחרפה גדולה ועצומה רחמנא ליצלן מעונשים הללו (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קמ"א), ולכן גם על אותו יום נאמר כי תצא למלחמה על אויבך, היינו כי תצא מן העולם הזה, אז הוא למלחמה על אויבך שהם הקליפות והמשחיתים שנבראו מעונותיו רחמנא ליצלן, וגם אז עיקר הישועה הוא רק על ידי התורה והמצוות ומעשים טובים שיש לו בידו, בבחינת ונתנו הוי"ה אלהיך בידך, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (פסחים ג'): אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו, וכן אמרו (אבות ו') לפי שאין מלווין לו לאדם לא כסף ולא זהב וכו' אלא תורה ומצוות ומעשים טובים בלבד, ועל ידי זה, ושבת שבי, שתזכה לפדות נפשך מני שחת, ולא תרד לשאול חס ושלום, רק תשוב ותחזור לעולם העליון שמשם ירדה נשמתך, ויהיה לך תיקון אמיתי ונצחי, והבן, והשם יתברך יזכינו ליציאה טובה מן השנה הזאת לחיים ולשלום (כי תצא), ולזכות לבוא אל הצדיק באומין ראש השנה (כי תבא), ויהיו כולנו נצבים לפני ה' לטובה (נצבים), ואז אפילו כשנלך חזרה לעסקינו היום יומית (וילך), נזכה להטות אוזן לקול השם יתברך ולקול צדיקו האמיתיים (האזינו), ולקבל על עצמינו כל הברכות שבעולם (וזאת הברכה), ויהיה לנו כתיבה וחתימה טובה בתוך כל ישראל, ולזכות לשנת גאולה וישועה אמן ואמן.

